

Louise Penny

Nebunia mulțimilor

Traducere din limba engleză și note de
Ioana Văcărescu

Capitolul 1

— Ceva nu-i în regulă, *patron*, s-a auzit în cască vocea lui Isabelle Lacoste, neliniștită, aproape alarmată.

Inspectorul-șef Gamache și-a plimbat privirea pe deasupra mulțimii agitate, în vreme ce zgomotul din amfiteatru se transforma în vacarm.

Cu un an în urmă, o asemenea adunare ar fi fost nu numai de neconceput, ci și ilegală. El i-ar fi pus capăt și s-ar fi asigurat că toți cei prezenți sunt testați. Dar datorită vaccinurilor, nu mai trebuiau să se îngrijoreze în legătură cu răspândirea unui virus mortal. Își făceau griji doar în legătură cu o posibilă revoltă.

Armand Gamache n-avea să uite niciodată momentul în care premierul Québecului, un bun prieten al său, îi telefonase și-i dăduse vestea că a apărut un vaccin. Omul era în lacrimi, de-abia reușise să rostească vorbele.

După ce închisese telefonul, Armand rămăsese amețit, cu senzația că e copleșit de un soi de descărcare isterică. Nu mai trăise niciodată un asemenea sentiment. Nu atât de intens. Nu era doar ușurare, era ca un soi de renaștere. Deși nu toată lumea și nu totul avea să renască.

Când se anunțase în cele din urmă că pandemia a luat sfârșit în mod oficial, locuitorii din Three Pines, unde locuia Gamache, se întâlniseră pe pajiștea din mijlocul satului și citiseră cu voce tare numele celor pieriți. Rudele plantaseră copaci în luminișul de lângă capelă, iar locul avea să se numească Pădurea Nouă.

Apoi, cu mare fast, Myrna redeschisese librăria. Sarah descuiase ușa de la *boulangerie*, *monsieur* Béliveau pusese semnul *Ouvert*¹ în fața magazinului său, iar când Olivier și Gabri primiseră din nou clienți la bistro, oamenii izbucniseră în aclamații.

La puzderia de grătare de pe pajiște se frigeau burgeri, cărnați pentru hotdog, fripturi și somon pe scândură de cedru. Pe o masă lungă erau întinse prăjiturile, plăcintele și tartele lui Sarah, iar Billy Williams o ajuta pe Clara Morrow să care găleți întregi de limonadă de casă.

Pentru copii fuseseră organizate jocuri, iar pe seară făcuseră un foc de tabără și dansaseră pe iarbă.

Prietenii și vecinii se îmbrățișaseră, ba chiar se și sărutaseră, deși se simțeau ciudat, de parcă făceau ceva nepermis. Unii încă preferau să dea noroc cu cotul, alții aveau în continuare mască. O purtau ca pe un rozariu, ca pe o labă de iepure ori ca pe un medalion cu Sf. Hristofor, care aducea promisiunea unei călătorii în siguranță.

Când tușise Ruth, toată lumea se dăduse înapoi, dar, pe de altă parte, probabil că s-ar fi ferit de ea în orice condiții.

Toate astea erau vestigii, bineînțeles. Vremurile acelea cumplite lăsasera urme.

¹ Deschis. (în lb. fr. în orig.)

Iar evenimentul de-acum, din fosta sală de sport a universității aflate la câțiva kilometri de Three Pines, era una dintre urmele cele mai dureroase.

Inspectorul-șef Gamache a cuprins cu privirea spațiul vast dinspre ușile de pe partea opusă, prin care încă intrau valuri de spectatori.

— N-ar fi trebuit să fie permis așa ceva, a comentat Lacoste.

Gamache era de acord. Din punctul lui de vedere, tot ce ținea de evenimentul acesta era o sminteală. Și cu toate astea, iată că avea loc.

— E totul sub control?

S-a lăsat tăcerea o clipă înainte de răspunsul lui Lacoste.

— Da. Dar...

Dar...

Din culise, s-a uitat prin sală și a zărit-o pe inspectoarea Lacoste într-o parte. Era în civil și avea legitimația de la Sûreté du Québec prinsă pe jachetă.

Se urcase pe o platformă, de unde putea monitoriza mai bine mulțimea tot mai numeroasă și putea îndruma agenții spre locurile cu probleme.

Cu toate că avea doar 30 și ceva de ani, Isabelle Lacoste era unul dintre polițiștii lui cei mai experimentați. Participase la misiuni de control al revoltelor, atacuri armate, luări de ostatici și conflicte. Se confruntase cu teroriști și criminali. Fusese grav rănită, ajunsese la un pas de moarte.

Pe Isabelle Lacoste n-o mai îngrijorau multe lucruri. Dar era clar că acum era neliniștită.

Spectatorii se îmbulzeau să prindă un loc bun, de unde să vadă cât mai bine scena. Peste tot în sala mare

se iscau conflicte. Nu era neobișnuit ca într-o mulțime în care oamenii aveau viziuni diferite să se mai împingă, să se mai îmbrâncească. Avuseseră de-a face și cu situații mai grave de-atât, iar agenții lui Gamache erau bine antrenați și prompti în calmarea spiritelor.

Dar...

Chiar înainte s-o fi spus Isabelle, simțise și el. Nodul din stomac. Fiorii de pe piele. Funicăturile din degete...

A văzut că privea concentrată un bărbat în vârstă și o femeie tânără, aflați cam în centrul sălii, care se împingeau cu coatele.

Nu era ceva din cale-afară de violent. Încă. Iar un agent își croia deja drum prin mulțime ca să-i liniștească.

Și atunci, de ce se concentra Lacoste asupra lor în mod deosebit?

Gamache a continuat să-i țintuiască și el cu privirea. Apoi a simțit cum i se ridică părul pe ceafă.

Bărbatul și femeia aveau în piept insigne mari pe care scria „Totul va fi bine“.

Gamache știa că era un joc de cuvinte care pornea de la „Bine“. De când cu pandemia, cuvântul acesta dobândise mai multe înțelesuri. Și, găsea Gamache, nu toate erau sănătoase.

A rămas nemișcat.

În cei 30 de ani de când era polițist, asistase la destule demonstrații și multe revolte. Știa care sunt momentele declanșatoare. Recunoștea semnele. Și era conștient de cât de repede puteau scăpa lucrurile de sub control.

Dar, în toată cariera lui de ofițer superior la Sûreté du Québec, nu văzuse așa ceva.

Acești doi oameni, bărbatul și femeia, erau de aceeași parte a baricadei, după cum stăteau mărturie insignele.

Și cu toate acestea, își întorseseră mânia, păstrată în mod normal pentru „tabăra cealaltă“, unul împotriva celuilalt. Furia plutea liberă în sală și se putea dezlănțui asupra oricui.

Atmosfera era sufocantă. Deși erau bine îmbrăcați pentru vremea extraordinar de rece de-afară, oamenii se aflau acum la interior, cu haine prea groase, cu pufoaice, cizme grele, fulare și mănuși. Își scoteau fesurile din lână și le îndesau în buzunare, iar oameni care în mod normal erau cât se poate de îngrijiți stăteau acum cu părul ciufulit, de parcă ar fi tras o sperietură groaznică sau ar fi avut o idee nemaipomenit de bună.

În înghesuiala aceea, mulțimea se înfierbânta nu doar fizic, ci și emoțional; inspectorul-șef Gamache aproape că auzea zbârnâitul nervilor tot mai întinși.

A privit frustrat ferestrele înalte din spatele lui Lacoste. Erau blocate, fuseseră și vopsite, n-aveau cum să le deschidă ca să intre un pic de aer curat. Încercaseră deja.

Gamache a continuat să scruteze mulțimea cu ochi de expert. Să analizeze lucrurile văzute și nevăzute. Avea sentimentul că încă nu se atinsese punctul de tensiune maximă, punctul critic. Datoria lui de comandant era să se asigure că nici nu se ajungea acolo.

Dacă se prefigura o busculadă, avea s-o oprească. Dar știa că și așa existau riscuri. Pe lângă problema de ordin moral ce se ridica dacă ar fi pus capăt unei adunări organizate perfect legal, pe primul loc în mintea lui era siguranța publică.

Dacă își punea agenții să intervină și să oprească evenimentul, putea declanșa chiar răbufnirile violente pe care se străduia să le evite.

Nu e complicat să ții sub control o mulțime astfel încât să nu se transforme într-o gloată furioasă. Strategiile respective puteau fi învățate; el însuși instruisese recruții de la Sûreté du Québec cu privire la gestionarea unor evenimente mari, a unor situații volatile. Însă în cele din urmă, totul se rezuma la judecată. Și la disciplină.

Polițiștii trebuiau să țină sub control mulțimea, dar să se și controleze foarte bine. Odinioară, pe când era cadet, Gamache îi văzuse pe polițiștii prezenți la o demonstrație cum intraseră în panică, rupseseră rândurile și începuseră să-și bată concetățenii.

Era oribil. Dezgustător.

Sub comanda lui nu se petrecuse niciodată așa ceva, dar inspectorul-șef bănuia că s-ar fi putut întâmpla, în anumite condiții. Nebunia mulțimii era o priveliște înfricoșătoare. Nebunia polițiștilor cu arme și bastoane era și mai cumplită.

Le-a cerut pe rând subordonaților săi să dea raportul. Le-a vorbit calm și ferm.

— Inspectore Lacoste, care-i situația? a întrebat el în cască.

A urmat o scurtă pauză, cât și-a cumpănit ea răspunsul.

— Oamenii noștri țin lucrurile sub control. Cred că în momentul ăsta ar fi mai periculos s-o oprim, decât s-o lăsăm să continue.

— *Merci*. Inspectore Beauvoir, cum stau lucrurile afară?

Întotdeauna le vorbea formal când comunica pe o frecvență deschisă și prefera să li se adreseze folosindu-le și rangul.

În ciuda protestelor lui, inspectorul Jean-Guy Beauvoir fusese însărcinat să se ocupe de intrare — din punctul lui de vedere, fusese exilat.

Beauvoir se apropia de 40 de ani și era zvelt, în formă, însă parcă începuse să se împlinească un pic la trup. Împărțea îndatoririle de adjunct cu Isabelle Lacoste și era întâmplător și ginerele lui Gamache.

— O să depășim capacitatea, *patron*, a raportat el, cocoțat pe o lădiță întoarsă cu fundul în sus.

Jean-Guy și-a ridicat mâna înmănușată la ochi, încercând să se ferească de lumina orbitoare a soarelui, reflectată de zăpadă. Cei care încă așteptau la coadă afară tropăiau, își frecau mâinile ca să pună sângele în mișcare și-l țintuiau cu privirea, ca și cum el ar fi fost de vină că era iarnă.

— Aș zice că mai sunt de intrat vreo 150, poate 180. Devin cam nerăbdători. Unii se mai împing, dar încă nu s-a luat nimeni la bătaie.

— Câți au intrat până acum? a întrebat Gamache.

— Am numărat 470.

— Știi care-i limita. Ce crezi c-o să se întâmple când ajungi acolo?

— Greu de zis. Sunt și niște copii, familii. Zău că nu înțeleg de ce ți-ai aduce copilul la așa ceva...

— De acord.

Erau deja copii și în sală. Gamache le dăduse instrucțiuni clare oamenilor lui să se ocupe prioritar de copii, dacă li se adeverea cea mai mare temere.

Acea era varianta de coșmar, bineînțeles. Oamenii s-ar fi omorât călcându-se în picioare, înnebuniți să intre sau să iasă. Iar copiii erau cei mai vulnerabili.

— Vreo armă?

— Niciun pistol. Niciun cuțit. Câteva sticle doar, și-am confiscat o grămadă de pancarte. Asta i-a cam enervat pe unii. Ai zice că scrie în Carta Drepturilor Omului c-au

voie să intre într-o încăpere aglomerată cu ceva care seamănă perfect cu o bătă, a raportat Beauvoir.

A privit în jos, spre grămada de pancarte care zăceau în zăpadă, lângă zidul de cărămidă.

Cele mai multe erau scrise de mână, cu creionul, și prinse cu capse de niște tije din lemn. Cumva, amenințările păreau și mai sinistre când erau scrise cu creionul. Ba chiar unele pancarte fuseseră făcute de copii, cu textul *Ça va bien aller*.

Totul va fi bine.

Ceea ce era de-ajuns ca să i se urce sângele la cap. Protestatarii își însușiseră o expresie care, de-a lungul recente pandemii, adusese alinare oamenilor. Iar acum o pervertiseră, o transformaseră într-un mesaj cifrat, o amenințare subtilă. Sau, și mai rău, își puseseră copiii să facă asta.

A privit din nou mulțimea și a văzut că oamenii se îmbulzeau acum, în mintea lor încolțind bănuiala că e posibil să nu mai apuce să intre, dar rivalii lor, da.

— Situația devine cam tensionată aici. Cred c-ar trebui să-i punem capăt, *patron*, a anunțat Beauvoir.

— *Merci*, i-a răspuns Gamache și a oftat.

Cu toate că avea să ia în considerare recomandarea lui Beauvoir și era posibil ca Jean-Guy să aibă dreptate, trebuia să accepte că de data aceasta nu avea încredere în discernământul adjunctului său. Era imposibil să nu fie influențat de sentimente personale. Motiv pentru care, în ciuda protestelor lui, fusese însărcinat cu securitatea de la intrare, nu din sală.

Gamache s-a uitat la ceas. 15:55.

Era momentul să ia o decizie. Să continue sau să anuleze totul.

Privind din nou în spate, a văzut două femei de vârstă a doua care stăteau una lângă alta în întuneric.

Cea din stânga, cu pantaloni negri și un pulover gri pe gât, avea în mână un clipboard și părea neliniștită.

Însă cealaltă i-a atras atenția lui Gamache.

Profesoara Abigail Robinson dădea încet din cap în timp ce vorbea cealaltă femeie. A pus o mână pe brațul ei și i-a zâmbit. Calmă. Concentrată.

Era îmbrăcată cu un pulover albastru-deschis din cașmir și o fustă bej până la genunchi. Croită pe corp. Simplă, clasică. Ceva ce ar fi purtat și soția lui, Reine-Marie, s-a gândit Gamache.

Idea asta nu avea darul de a-l liniști.

Prezența profesoarei universitare de statistică era motivul pentru care se adunaseră acolo atâția oameni în ziua aceea friguroasă de sfârșit de decembrie.

Ar fi putut să meargă la schi sau la patinoar, ar fi putut să stea acasă în fața șemineului, cu o ciocolată caldă. Însă erau aici, claie peste grămadă. Îmbulzindu-se și împingându-se. Sperând că aveau s-o vadă cât mai bine pe statisticiană.

Unii veniseră s-o aplaude, alții să protesteze și s-o ia peste picior. Unii, ca să asculte, alții, ca să huiduie.

Și unii, unul, poate, ca să facă ceva mult mai grav de atât.

Inspectorul-șef încă nu o cunoscuse personal pe femeia care avea să se urce pe scenă, însă asistenta ei, care se prezentase drept Debbie Schneider, îl abordase de când sosiseră și îi oferise ceea ce părea a fi un soi de favoare, o rară audiență personală.

El refuzase, explicându-i că era în timpul serviciului și avea multe de făcut. Ceea ce era adevărat.

Însă recunoștea în sinea lui că, dacă ar fi fost vorba despre oricine altcineva, i-ar fi plăcut să cunoască persoana care avea să țină prelegerea. Chiar ar fi solicitat o întrevedere, ca să treacă în revistă împreună măsurile de securitate. Să stabilească niște reguli. Ca s-o privească în ochi și să lege acea relație aparte dintre protejat și cel care proteja.

Era pentru prima oară în cariera lui când refuzase, politicos, să cunoască persoana a cărei viață se afla în mâinile sale. În schimb, discutase toate pregătirile cu *madame* Schneider și se mulțumise cu atât.

S-a întors din nou spre sală. Apunea soarele. În 20 de minute avea să se întunece.

— Mergem mai departe cu evenimentul, a anunțat el.

— *Oui, patron.*

Capitolul 2

Gamache a mers din nou în culise, unde a primit raportul agenților poștați acolo. A verificat toate ușile și cotloanele întunecate.

I-a cerut tehnicianului să facă mai multă lumină.

— Cine-s oamenii ăștia? I-a întrebat sunetista, arătându-i cu o mișcare din cap publicul din sală. Cine ține o prelegere între Crăciun și Anul Nou? Și cine vine s-o asculte?

Era o întrebare bună.

Gamache a recunoscut câteva figuri din mulțime. Îi știa, erau oameni buni, cumsecade. Unii purtau insigna aceea. Alții, nu.

Unii dintre ei îi erau vecini. Chiar prieteni. Însă cei mai mulți erau străini.

Societatea din Québec avea opinii ferme și nu se te-mea să le exprime. Țsta era un aspect pozitiv. Însemna că lucrurile merg bine. Țelul unei societăți sănătoase este să-și țină cetățenii în siguranță, să simtă că-și pot exprima vederile, chiar dacă nu se dovedesc mereu populare.

Dar și exprimarea aceasta avea o limită, o graniță. Iar Armand Gamache era conștient că se afla chiar pe acea graniță.

Dacă i-ar fi dat prin cap că exagerează, orice îndoială îi fusese spulberată mai devreme, când, împreună cu Beauvoir și Lacoste, făcuse o ultimă inspecție a sălii și a împrejurimilor.

Când ajunseseră, constataseră cu surprindere că erau deja mașini în parcare și oameni care stăteau la coadă în fața intrării. Își mutau greutatea de pe un picior pe altul și își frecau brațele și mâinile înmănușate ca să facă față frigului crâncen. Deasupra pluteau aburii răsuflării lor, ca niște gânduri opace.

Mai erau ore întregi până la eveniment.

Renunțând la mănuși, Gamache își scosese carnetul și, rupând câte o foaie, le dăduse numere de ordine, în funcție de locul la coadă; își trecuse și inițialele pe fiecare foaie.

— Mergeți acasă. Încălziți-vă. Când vă întoarceți, arătați-le foaia polițiștilor de la intrare. O să vă lase imediat să intrați.

— N-avem cum, îi zisese femeia din capul cozii în timp ce lua bucata de hârtie. Am venit cu mașina tocmai de la Moncton.

— Din New Brunswick? o întrebase Beauvoir.

— Da, răspunsese soțul ei. Am condus toată noaptea.

Alții se împingeau din spate, întinzându-se să pri-mească și ei un număr, ca și cum ar fi murit de foame, și foile acelea ar fi fost un aliment vital.

— E deschisă cafeneaua din sat, intervenise Lacoste. Mergeți acolo, mâncați de prânz și întoarceți-vă când se dă drumul înăuntru, la 15:30.

Unii se duseseră, însă cei mai mulți hotărâseră să rămână, urcându-se pe rând în mașini, ca să se încălzească.

În timp ce ofițerii de la Sûreté intrau în clădire, Lacoste mormăise:

— „Oare când au fost semămate semințele mâniei / Și ce soi de pământ le-a primit în îmbrățișarea lui?“

Era un citat foarte potrivit, dintr-o poezie scrisă de prietena lor, Ruth Zardo. Însă agenții de la Sûreté știau foarte bine cine plantase semințele care căzuseră acum pe pământul de la picioarele lor.

Nici bucuria, nici fericirea, și nici optimismul nu erau cele care-i făcuseră pe oamenii aceia să vină de la aproape 1 000 de kilometri, din altă provincie, să meargă toată noaptea pe șosele pline de zăpadă și de gheață. Nu de plăcere se urniseră alții din fotoliile lor comode din fața focului. Plecând de lângă familii. Lăsând aprinse luminițele vesele din bradul de Crăciun, iar în frigider, friptura de curcan. Lăsând pregătirile pentru Revelion neterminate.

Ca să aștepte în gerul necruțător.

Erau semințele furiei, pe care le plantase o statisticiană burgheză și care prinseseră rădăcini.

Administratorul clădirii, Éric Viau, îi aștepta în fosta sală de sport. Gamache îl cunoscuse cu două zile înainte, când primise misiunea aceasta neașteptată.

Armand se afla pe patinoarul în aer liber din mijlocul sătucului Three Pines, împreună cu Reine-Marie și două dintre nepoatele lor. Își pusese deja patinele și stătea în genunchi, legându-i șireturile nepoțelei lor de opt ani, Florence, în vreme ce soția lui era în fața micuței Zora, încheindu-i patinele.

Amândouă fetițele erau la prima lor pereche de patine, primită cadou de Crăciun de la bunici.

Florence, îmbujorată din cauza frigului, era nerăbdătoare să li se alăture copiilor de pe patinoar. Sora ei mai mică, Zora, era tăcută și circumspectă. Nu era deloc convinsă că avea să fie distractiv să-și prindă niște lame

uriașe de picioare și să pășească pe lacul înghețat. Nu părea o idee bună.

— Tată! răsunase un strigăt dinspre casa familiei Gamache.

— *Oui?*

Daniel, înalt, bine făcut, stătea pe terasa casei, în blugi și cămașă de flanel în carouri și ținea în mână ridicată un telefon.

— Te caută cineva! De la muncă.

— Poți să iei tu un mesaj, *s'il te plaît?*

— Am încercat, dar se pare că-i urgent.

Armand se ridicase în picioare, alunecând puțin pe patine.

— Par alarmați la culme?

— *Non.*

— Poți să le spui că fac ceva important în clipa asta și că revin eu în 20 de minute?

— *D'accord.*

Daniel intrase în casă.

— Poate c-ar trebui să vorbească Jean-Guy? sugerase Reine-Marie, ridicându-se și ea, însă mult mai sigură pe patine decât soțul ei.

Se uitaseră spre dealul dinspre ieșirea din sat. Ginerele lor Jean-Guy Beauvoir și fiul său urcau înapoi pe derdeluș. Jean-Guy trăgea sania primită de Honoré de la Père Noël.

La primul său drum cu sania, băiatul se ținuse strâns de tatăl lui și țipase neîncetat până ajunseseră la poalele dealului. Chiuise de bucurie când Henri, ciobănescul german al familiei Gamache, pornise în urma lor, înaintând cu salturi mari.

Coborâseră dealul, trecând în viteză pe lângă Pădurea Nouă, pe lângă biserica St. Thomas, pe lângă casele din

piatră, cărămidă și șindrilă. Se prăvăliseră râzând în zăpada moale de pe pajiștea din mijlocul satului.

— Are ceva plămâni nepotul vostru, le zisese Clara Morrow.

Ea și cea mai bună prietenă a ei, Myrna Landers, stăteau în fața librăriei Myrnei, încălzindu-și mâinile pe câte o cană cu grog fierbinte cu rom.

— Mi s-a părut mie sau striga ceva, zicea un cuvânt? întrebuse Myrna.

— *Non*, îi răspunsese Reine-Marie grăbită, fără s-o privească în ochi. Doar țipa.

Chiar atunci, Honoré și tatăl lui porniseră din vârful dealului și văzduhul fusese despicat de încă un țipăt.

— Bravo, băiete! exclamase bătrâna poetă Ruth, care stătea pe băncuță între Florence și Zora, iar rața ei, Rosa, bombănea ceva în brațele ei.

— Ce zice Honoré, *Papa?* întrebuse Florence.

— Parc-ar fi Rosa, intervenise Zora. Ce înseamnă fu...

— Lasă că-ți zic mai târziu, îi răspunsese Armand.

Îi aruncase o privire usturătoare lui Ruth, care chicotea, în timp ce Rosa bombănea de zor *Fuck, fuck, fuck*¹ și părea teribil de îngâmfată. Însă rațele par mai tot timpul îngâmfate.

Rosa și Armand se luptaseră o vreme în priviri, însă bărbatul cedase și clipise primul.

Apoi, el și Reine-Marie își sprijiniseră nepoatele în timp ce alunecau și se împiedicau pe gheață. Erau primii pași dintr-o viață întreagă de patinat. Iar într-o bună zi aveau să-și învețe și ele nepoții.

¹ Joc de cuvinte bazat pe asemănarea dintre interjecția *quack!* = mac! și *fuck* = futu-i.

— Ia uitați, ia uitați! strigase Florence. Uitați-vă la mine. Fuuu...

— *Oui*, o întrerupsese bunicul ei, văzând că Ruth, de pe bancă, nici nu mai încerca să-și ascundă încântarea.

Era ora prânzului și fuseseră invitați cu toții la masă la Clara: supă de mazăre, pâine caldă, proaspăt scoasă din cuptor, o varietate de brânzeturi din Québec și plăcintă de la Sarah, de la *boulangerie*.

— Și ciocolată caldă, adăugase Clara.

— Asta sper că-i o exprimare cifrată pentru „băutură“, comentase Ruth, ridicându-se de pe bancă.

Armand le dusese patinele acasă și, intrând în biroul lui, găsisese mesajul notat de Daniel. Era de la comisarul-șef de la Sûreté du Québec, care îi telefonase de la cabana sa de schi din Mont-Tremblant.

O sunase și ascultase uluit cât îi explicase despre ce era vorba.

— O prelegere? A unei statisticiene?

Își vedea pe fereastră familia, care mășăluia spre căsuța din piatră a Clarei.

— Nu se poate ocupa poliția din campus?

— O știi pe tipa asta, Abigail Robinson? I-a întrebat șefa lui.

Lui Gamache îi suna cunoscut numele, dar nu știa de unde.

— Nu chiar, *non*.

— Ar fi bine să te documentezi un pic în legătură cu ea. *Voyons*, Armand, chiar îmi pare rău! Universitatea nu-i departe de tine și prelegerea o să țină doar o oră. Nu te-aș ruga, dacă n-aș fi încredințată că-i o misiune ușoară. Și, în fine, mai e ceva.

— *Oui?*

- Au cerut anume să te ocupi tu.
- Cine a cerut?
- Păi, cineva de la universitate. Din câte înțeleg, ai un prieten acolo.

Halal prieten, își spusese Armand, încercând să-și dea seama cine putea fi. Știa mai mulți profesori.

Făcuse duș, se schimbase, îi lăsase un bilețel lui Reine-Marie, apoi condusese cei câțiva kilometri care-l despărțeau de universitate, ca să se întâlnească imediat cu administratorul clădirii.

Pe vremuri, fusese sala de sport de la Université de l'Estrie, până se construisese un nou complex sportiv, iar acum era închiriată pentru evenimente comunitare. Baluri caritabile, reuniuni, întruniri. La sfârșitul verii, Armand și Reine-Marie fuseseră acolo la o cină — prima întâlnire publică în interior de după încheierea oficială a pandemiei, organizată pentru a strânge fonduri pentru Médecins Sans Frontières. Una dintre numeroasele organizații care suferiseră o scădere a donațiilor în timpul crizei.

Dar asta se petrecuse cu luni în urmă.

Armand își scuturase zăpada de pe cizme și i se prezentase administratorului, *monsieur* Viau. Stăteau în mijlocul sălii imense de sport, cercul de la centrul terenului fiind atât de decolorat, încât abia se mai distingea. Izul inconfundabil de transpirație de adolescenți încă zăbovea în aer, imposibil de înlăturat, cu toate că adolescenții care-l lăsaseră în urmă probabil că erau ei înșiși părinți acum.

La un capăt al încăperii dreptunghiulare era o scenă, iar în partea opusă se afla un perete plin de uși de acces. Pe una dintre laturi erau mai multe ferestre.